

ÜLKEMİZİN DEPREM GERÇEĞİNE

Sosyal Sorumluluklarımızla El Uzatacağız

Uzm. Dr. Sinan İbiş
Medikal Turizm Derneği
Başkanı

Deprem, hem bir fay üzerinde ani bir kaymayı, hem de kaymanın veya volkanik veya magmatik aktivitenin veya yeryüzündeki diğer ani stres değişimlerinin neden olduğu yer sarsıntısı ve yayılan sismik enerjiyi tanımlamak için kullanılan bir terimdir.

Dünyanın Deprem Kuşaklarındaki Riskli Ülkeler

Dünya Sağlık Örgütü bilgilendirmelerine göre dünya çapında, her yıl bir milyondan fazla, yani dakikada ortalama iki deprem olmaktadır. Bir kentsel alanda meydana

gelen büyük bir deprem, meydana gelebilecek en kötü doğal afetlerden birisidir. Son kırk yılda (1970-2017), depremler dünya genelinde Ermenistan, Çin, Ekvador, Guatemala, Haiti, İran, Hindistan, Endonezya, Japonya, Meksika, Pakistan, Peru ve Türkiye'de bir milyondan fazla kişinin ölümünden sorumlu olmuştur. .

Sağlıksız ve Plansız Kentleşme Çok Büyük Bir Risk

Dünyanın sismik olarak aktif, çeşitli bölgelerinde kırsal kesimden kentlere göç ile hızlı nüfus artışlarının temel neden

olduğu aşırı kentleşme, kilometrekare başına 20.000 ila 60.000 nüfuslu nüfus yoğunluğuna sahip mega şehirlere yol açmıştır. Bu tür şehirler, altyapının tahrip edilmesinden kaynaklanan kırıklar ve diğer yaralanmalara ek olarak travma, boğulma, hipotermi ve akut solunum yetmezliği nedeniyle yüksek vaka ölüm oranlarını içeren deprem tehlikelerine karşı oldukça savunmasızdır.

Deprem Konusunda Daha Bilinçli Bir Toplum Olmalıyız

6 Şubat 2023 tarihinde ülkemizde yaşanan ardışık iki deprem şu an için sayısını net olarak bilmediğimiz, ancak resmi açıklamalara göre henüz ulaşılan 40.000'den fazla insanımızın yaşamını kaybetmesine, 116 bin insanımızın yaralanmasına; krizi maksimum seviyede yaşayan 1.5 milyondan fazla insanımızın

çadır kentlere, konteyner kentlere, geçici konutlara, akrabalarının evlerine ve başka şehirlere tahliye edilmesine neden olmuştur. Ülkemizde yaşanan depremlerin yarattığı korkunç fiziksel zararın yanı sıra, felaket, hayatta kalanların ruhlarında da derin yaralar bırakmıştır ve bu yaralar son yaşanan deprem ile daha da derin hale gelmiştir.

Ülkemiz Deprem Ülkesidir

Küresel coğrafyada ülkemiz önemli deprem kuşakları üzerindedir ve bu deprem kuşakları ülkemizin %75'indeki yaşamı ciddi düzeyde tehdit etmektedir. Afet ortamlarında ruh sağlığı ve psikososyal sorunlar birbiriyle bağlantılıdır ve bu sorunlara verilen destekler birbirleriyle yakından ilişkilidir. Afet sonrası yaşanan yoksulluk ve çaresizlik, afetin neden olduğu aile parçalanması, sosyal ağların

Afet ortamlarında ruh sağlığı ve psikososyal sorunlar birbiriyle bağlantılıdır ve bu sorunlara verilen destekler birbirleriyle yakından ilişkilidir.

bozulması ve topluluk yapılarının veya geleneksel destek mekanizmalarının yok olması psikososyal boyutlarla ilgili sorunlara örnek olarak gösterilebilir. Bir afetten etkilenen topluluklarda yaşayan bireylerin ruh sağlıklarının ele alınması konusunda, birincil sorumluluğa sahip olunmalıdır ve önceki tüm afetlerde, özellikle afetlerin akut aşamasında, ilgili kuruluşlar koordinasyon olarak önemli roller üstlenmiştir.

Afetlerde Destek Planlamaları

Afetle ilgili zorluklara maruz kalmaları nedeniyle ruh sağlığı ve psikososyal sorunlar yaşama riski taşıyan kişilerin durumlarını

Tüm afetlerde olduğu gibi yaşanan depremde de sivil toplum kuruluşları önemli roller üstlenmiştir ve üstlenmeye de devam edecektir. Deprem sonrası insanlarımızın, yaşamımızın desteklenmesinde yapılması gereken sınırsız sayıda husus söz konusudur.

iyileştirmek için, gereken geniş kapsamlı desteklerin gerçekleştirilmesi son derece önemlidir. Afetten hemen sonra gerçekleştirilecek bu faaliyetlerin çoğu, afetten sonraki uzun vadeli aşamada da, etkilenen bireyler ile kültüre ve yeniden yapılanmaya uyum sağlarken faydalı olacaktır. Buna ek olarak, ivedilikle planlanacak ve yapılacak sosyal çalışmalar; geçmiş deneyimlerden yararlanan, mevcut bilgi ve uzmanlığın uygulanmasını sağlayan, farkındalığın ve eğitimin artırılmasına ihtiyaç olduğunu göstermektedir.

Sivil Toplum Daha Çok Roller Üstlenmelidir

Tüm afetlerde olduğu gibi yaşanan depremde de sivil toplum kuruluşları önemli roller üstlenmiştir ve üstlenmeye de devam edecektir. Deprem sonrası insanlarımızın, yaşamımızın desteklenmesinde yapılması gereken sınırsız sayıda husus söz konusudur. İnsanı, eğitimi, yaşamı ve doğa hayvanlarını merkezine alan derneğimizin sosyal sorumluluk çalışmalarında gündemimiz deprem ve etkilerinin azaltılmasına yönelik

çocuklarımız, yaşlılarımız, erişkin bireylerimiz, ailelerimiz, doğamız, çevremiz, kaynaklarımız, bilincimiz, eğitimimiz, farkındalığımız ve özetle yaşamımız için yapılması gerekenlerde sosyal sorumlulukları üstlenecek gruplarla çalışmalar yürütmektir.

Ülkemizde insanı ve yaşamı merkeze alan Medikal Turizm Derneği fikir ve bilim insanlarını bir araya getirerek depremlere karşı ve yaşanan depremlerde iyileştirilmeye açık alanlarda rollerin belirlenmesi ve belirlenecek iyileştirilmesi gereken alanlarda imece usulü ve çok katılımlı bir iş birliği ile proje katılımcılarının imkanları çerçevesinde, daha çok merkezden sahaya yapılabileceklerin önceliklendirileceği sosyal projeler tasarlayarak uygulamak üzere harekete geçmiştir.

Deprem Öncesi, Sırası ve Sonrasında Yapılması Gerekenler

- Birbirinizle nasıl iletişim kuracağınızı ve nerede buluşacağınızı içeren bir aile planı oluşturarak olası bir depreme hazırlanın.
- Topluluğunuzdaki/iş yerinizdeki/okulunuzdaki simülasyonlara katılarak bir deprem durumunda nasıl davranacağınızı öğrenin.

- Çocuklarınızla bir deprem olduğunda ne yapacaklarını ve özellikle deprem olduğunda yalnızlarsa ne yapacaklarını konuşun.
- Evinizde/iş yerinizde/okulunuzda deprem anında sığınabileceğiniz en güvenli yerleri ve tahliye yollarını belirleyin.
- Acil durum telefon numaralarını elinizin altında bulundurun (sivil savunma, ambulans, hastaneler, itfaiye, polis vb.).
- Temiz su, bozulmayan yiyecekler, reçeteli ilaçlar, ilk yardım çantası, piller, radyo ve evcil hayvanlar için yiyecekler

dahil olmak üzere yeterli acil durum malzemelerine sahip olduğunuzdan emin olun. Pasaport veya kimlik belgeleri gibi önemli belgeleri yanınızda bulundurun.

- Alanı boşaltmanız gerekebileceği ihtimaline karşı bir acil durum sırt çantası hazırlayın.
- Ailede hamile bir kadın varsa, doğum veya herhangi bir komplikasyon nedeniyle hastaneye yatırılması durumunda gerekli olabilecek tıbbi belgeler, ilaçlar ve diğer malzemelerin bulunduğu bir gebelik seti hazırlayın.

